

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA STRANKA PRAVA
DR. ANTE STARČEVIĆ

Krapina, prosinac 2012.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	5
II.	REVIZIJA ZA 2011.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Metode i postupci revizije	10
	Nalaz za 2011.	11
III.	MIŠLJENJE	18

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/12-03/27
URBROJ: 613-02-03-12-7

Krapina, 12. prosinca 2012.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE STRANKE PRAVA DR. ANTE STARČEVIĆ ZA 2011.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), odredbe članka 17. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07), te odredbe članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11 i 61/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatske stranke prava dr. Ante Starčević (dalje u tekstu: Stranka) za 2011.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 9. srpnja do 12. prosinca 2012.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Svojestvo pravne osobe Stranka je stekla u listopadu 2009. upisom u Registar političkih stranaka, koji vodi Ministarstvo uprave. Sjedište Stranke je u Zagrebu, Čulinečka 119. Djelokrug rada Stranke je određen Statutom i Programom.

Prema Statutu, Stranka je demokratska politička stranka, koja se zalaže za slobodu i boljitak hrvatskog naroda i svih hrvatskih građana, koji poštuju Hrvatsku državu. Baštini temeljna pravaška načela koje je postavio dr. Ante Starčević u 19. stoljeću. Domovinski rat smatra temeljem na kojem je izgrađena suvremena, samostalna Republika Hrvatska, te duboko poštuje zasluge hrvatskih branitelja, koji su u Domovinskom ratu očuvali Hrvatsku državu te oslobodili područja okupirana u srpskoj agresiji. Stranka je suvremena, domoljubna, nacionalna i državotvorna stranka koja zastupa interese svih društvenih slojeva, te se zalaže za pravnu i socijalnu državu. Zalaže se za pravnu državu kao glavni uvjet i oslonac svake demokratske države. Stranka vidi Republiku Hrvatsku kao socijalnu državu koja se brine o svim, a posebno najugroženijim slojevima društva. Politički djeluje na području cijele Republike Hrvatske kao i u inozemstvu. Za ostvarivanje svojih političkih ciljeva bori se mirnim i demokratskim sredstvima. Ostvaruje prihode od članarina, darova, legata, dobrovoljnih priloga, te organiziranjem priredbi.

Program Stranke, koji se temelji na izvornom pravaškom nauku, načelima demokracije, prava i slobode svake osobe zasnovanih na zaštiti ćudoređa i javnog poretka, socijalnoj državi koja se brine o svim, a posebno najugroženijim slojevima društva, donio je Glavni stan Stranke u veljači 2010. Program sadrži osnovna načela, te ciljeve i zadaće (programski i politički ciljevi, temeljne odrednice vanjske i unutarnje politike, obiteljske politike i brige o djeci, politike u području predškolskog odgoja, osnovnog, srednjeg i visokog školstva, socijalne skrbi, ravnopravnosti spolova, umirovljenici i međugeneracijska solidarnost, Domovinski rat i branitelji, sport, kultura, gospodarstvo, turizam, poljoprivreda, ribarstvo, lokalna uprava i samouprava te povijest pravaštva). Stranka se zalaže osobito za pravo na rad i plaću koja omogućava dostojan život čovjeka i obitelji, osiguravanje mirovine svim građanima nesposobnima za daljnji rad, materijalnu i moralnu pomoć žrtvama represije, na život, zdravlje i zdravstvenu skrb, dostojanstvo i ugled žena, zaštitu braka i obitelji, demografsku obnovu, hrvatsko iseljništvo, kulturu i slobodu umjetničkog stvaranja, zaštitu kulturne baštine, besplatno osnovno i srednjoškolsko obrazovanje, autonomiju sveučilišta, političku i ekonomsku decentralizaciju i očuvanje ljudskog okoliša.

Statutom iz rujna 2009. i izmjenama iz listopada 2010. su uređeni i utvrđeni naziv, znak, sjedište i ciljevi Stranke, način informiranja javnosti, načela djelovanja, prava i obveza članova, ustrojstvo, tijela upravljanja (način njihova izbora i opoziva, imenovanja i smjenjivanja, trajanje mandata), sredstva za rad, te drugi uvjeti potrebni za članstvo i rad Stranke.

Članom Stranke može postati svaki punoljetni, poslovno sposobni hrvatski državljanin koji prihvaća temeljna načela i Statut, koji vlastoručno potpiše zamolnicu u prijem u Stranku. Odluku o primanju u članstvo donosi Izvršni odbor podružnice Stranke koja djeluje u mjestu gdje potpisnik stranke ima prebivalište ili boravište.

Tajnik podružnice vodi registar članova stranke i jednom mjesečno obavještava Tajništvo stranke i Tajnika Županijskog vijeća o primitku novih kao i o istupanju starih članova. Na prijedlog Predsjedništva Stranke mogu se izabrati i počasni članovi Stranke.

Stranka je jedinstvena politička organizacija ustrojena na teritorijalnom načelu. Središnja tijela Stranke su Sabor, Glavni stan, Predsjednica, Predsjedništvo, Tajništvo, Nadzorni odbor i Časni sud. Mandat članova tijela je četiri godine. Temeljna organizacijska jedinica je podružnica, koja se osniva na području jednog grada ili općine, odnosno na području gradske četvrti u Gradu Zagrebu. Podružnica može imati niže ustrojstvene jedinice-ogranke. Tijela podružnice su Zbor podružnice, Izvršni odbor podružnice i Nadzorni odbor podružnice. Podružnice na području jedne županije osnivaju Županijsko vijeće Stranke, ako je na području županije osnovano najmanje pet podružnica. Tijela Županijskog vijeća su Županijski zbor, Županijski odbor, Predsjedništvo Županijskog vijeća, Nadzorni odbor i Časni sud. Koncem 2011., na području Republike Hrvatske su ustrojene 103 organizacijske jedinice Stranke.

Sabor je najviše tijelo Stranke, a čine ga izaslanici izabrani u podružnicama. Sabor bira i razrješava predsjednika, dva zamjenika predsjednika i pet dopredsjednika, članove Predsjedništva, Glavnog tajnika i zamjenika te članove Nadzornog odbora i Časnog suda. Utvrđuje ciljeve i politiku, donosi i mijenja Program i Statut, Poslovnik o svojem radu, osniva i raspušta odbore i povjerenstva, usvaja himnu Stranke, daje obvezna tumačenja svih akata koje donosi, te obavlja i druge poslove koji su mu povjereni zakonom i Statutom. Sabor zasjeda najmanje jednom u četiri godine, a obavezno u roku šest mjeseci nakon provedenih izbora za Hrvatski sabor. Između dva Sabora, predsjedništvo može sazvati Konvenciju. Konvenciju čine svi članovi Glavnog stana, članovi Predsjedništva stranke te svi predsjednici podružnica. Osim toga Stranka ima dobni oblik organiziranja članstva i to Klub mladih Stračevićanaca čiji su članovi u dobi od 16 do 30 godina starosti te Klub žena Starčevićanki.

Glavni stan je najviše političko tijelo između dva zasjedanja Sabora. Glavni stan donosi političku strategiju, osniva i raspušta stručne savjete, pročelnštva, odbore i povjerenstva, utvrđuje organizacijski ustroj, utvrđuje iznos članarine za tekuću godinu, te obavlja i druge zadaće koje su mu povjerene Statutom.

Predsjedništvo je najviše izvršno tijelo Stranke. Donosi provedbene, političke i druge odluke, provodi odluke Glavnog stana, saziva Konvenciju i Sabor stranke, usklađuje rad Kluba zastupnika u Hrvatskom saboru i članova Vlade, prati i usklađuje rad županijskih vijeća Stranke, osniva stručna povjerenstva, donosi poslovnike o radu svih tijela i priprema izbornu kampanju. Predsjedništvo čine predsjednik, dva zamjenika predsjednika, pet dopredsjednika, Glavni tajnik i njegov zamjenik te jedanaest članova Predsjedništva koje imenuje i razrješava Sabor Stranke.

Predsjednik Stranke predstavlja i zastupa Stranku uz zamjenika predsjednika, potpisuje akte koje donosi Glavni stan, Konvencija i Sabor, saziva i predsjedava predsjedništvu, predlaže kandidate za zastupnike u Hrvatski sabor. Predsjednica Stranke od listopada 2009. je Ruža Tomašić.

Nadzorni odbor sastoji se od tri člana i nadzire poslovanje svih ustrojstvenih jedinica i tijela Stranke. Za svoj rad odgovoran je Glavnom stanu, kojemu podnosi redovito godišnje izvješće o svom radu, te Saboru Stranke kojem izvješće o radu podnosi između dva zasjedanja Sabora.

Časni sud sastoji se od tri člana izabраниh na Saboru. Časni sud u prvom stupnju provodi stegovni postupak protiv članova središnjih tijela Stranke, a u drugom stupnju donosi odluke o žalbi na odluke Časnog suda županijskih vijeća Stranke.

Radi postizanja bolje učinkovitosti ustrojeno je tajništvo Stranke, koje obavlja organizacijsko-tehničke poslove, komercijalno-financijske poslove i druge poslove prema potrebi. Za organiziranje rada tajništva zadužen je Glavni tajnik Stranke. Glavni tajnik Stranke je Pero Ćorić.

Uz Statut i program, doneseni su i drugi opći akti (Poslovnik o radu Glavnog stana, Odluka o visini članarina te drugi akti), kojima je uređeno poslovanje Stranke. Koncem 2011. Stranka je imala jednu zaposlenicu.

Planiranje

Financijski plan za 2011. je u prosincu 2010. donijela Predsjednica Stranke. Izmjene financijskog plana tijekom godine nisu donesene.

Ukupni prihodi i rashodi za 2011. su planirani u iznosu 866.000,00 kn. Planirani prihodi se odnose na prihode od donacija u iznosu 600.000,00 kn, članarina u iznosu 146.000,00 kn, iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 115.000,00 kn i na druge prihode u iznosu 5.000,00 kn. Planirani rashodi se odnose na rashode za usluge promidžbe i informiranja u iznosu 500.000,00 kn, usluge telefona, pošte, energije i održavanja u iznosu 120.000,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 60.000,00 kn, materijal u iznosu 60.000,00 kn, reprezentaciju u iznosu 60.000,00 kn, troškove putovanja u iznosu 40.000,00 kn, druge troškove u iznosu 20.000,00 kn, te na naknade banci u iznosu 6.000,00 kn. Ostvarenje plana se prati i analizira na sjednicama Predsjedništva, Glavnog stana i Nadzornog odbora Stranke tijekom godine te pri sastavljanju financijskih izvještaja o poslovanju.

Godišnji program rada Stranke za 2011. je donijelo Predsjedništvo Stranke u prosincu 2010. Program sadrži redovite aktivnosti, aktivnosti vezane uz pripremu za parlamentarne izbore i izvanredne aktivnosti. Redovne aktivnosti Stranke se odnose na održavanje redovnih i izvanrednih sjednica tijela Stranke, aktivnijeg rada na osnivanju novih temeljnih organizacijskih jedinica, rad na širenju članstva, koordinaciji tijela Stranke s vijećnicima i članovima Stranke u jedinicama lokalne samouprave, organiziranja tiskovnih konferencija i informiranja javnosti, seminara i edukaciju članova Stranke. U okviru izvanrednih aktivnosti predviđeno je sudjelovanje u aktivnostima udruga koje imaju za cilj prevenciju i suzbijanje zlouporabe opojnih droga te pomoć udrugama za prevenciju i suzbijanje zlouporabe opojnih droga, udruga roditelja, terapijskim zajednicama i komunama. Godišnji program rada ne sadrži predviđene financijske pokazatelje za financiranje Stranke raspoređene prema predviđenim aktivnostima Stranke. Zbog navedenoga Stranka ne prati izvršenje programa prema rashodima i izvorima financiranja. Iz računa i druge dokumentacije nije vidljivo za koju aktivnost su izvršeni rashodi, odnosno jesu li rashodi izvršeni za redovne aktivnosti predviđene programom rada ili se odnose na predizborne aktivnosti Stranke.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje i dostavljeni su Državnom uredu za reviziju u zakonskom roku.

Financijski izvještaji za 2011. su objavljeni na web-stranicama Stranke 28. veljače 2012. Objavljeni podaci u financijskim izvještajima Stranke ne odgovaraju podacima evidentiranim u poslovnim knjigama. Godišnji program rada i financijski plan, te izvješće o donacijama primljenima tijekom godine su objavljeni.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2011., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 448.354,00 kn, što je za 114.941,00 kn ili 34,5% više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 417.646,00 kn ili 48,2%.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	115.177,00	88.905,00	77,2
2.	Prihodi od članarina	73.717,00	88.554,00	120,1
3.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	144.490,00	270.888,00	187,5
4.	Drugi prihodi	29,00	7,00	24,1
	Ukupno	333.413,00	448.354,00	134,5

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije povećanje prihoda u iznosu 126.398,00 kn se odnosi na povećanje prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija).

Stranka u 2011. nije ostvarila prihode iz državnog proračuna, s obzirom da pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje imaju zastupnika u Hrvatskom saboru, nezavisni zastupnici koji su izabrani s nezavisnih lista i zastupnici nacionalnih manjina. Do izbora zastupnika u Hrvatski sabor, koji su održani 4. prosinca 2011., Stranka nije imala zastupnika u Hrvatskom saboru.

- Prihodi iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 88.905,00 kn, što je 19,8% ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode iz proračuna gradova u iznosu 44.099,00 kn, županije u iznosu 40.000,00 kn i u iznosu općina 4.806,00 kn.

Ostvareni su prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te na temelju pojedinačnih odluka o financiranju Stranke iz njihovih proračuna.

Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su izabrani s nezavisnih lista.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 88.554,00 kn, što je 19,8% ukupno ostvarenih prihoda. Obveza uplate članarine, ovisno o vrstama primanja i socijalnom statusu članova, određena je člankom 17. Statuta i Odlukom Predsjednice iz siječnja 2011. Stranka je uredno vodila mjesečne i godišnje evidencije o primljenim članarinama, a uplate članarina su obavljene putem žiro računa Stranke. Članovima (uplatiteljima članarine) Stranka nije izdala potvrde o primitku članarine propisane odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11 i 93/11).

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu 270.888,00 kn, što je 60,4% ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni su na temelju odredbi članaka 10. i 11. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Prema navedenim odredbama, dobrovoljni prilogi (donacije) su povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate političkoj stranci za politički rad, odnosno financiranje izborne promidžbe. Za svaki primljeni dobrovoljni prilog (donaciju) izdaje se potvrda, te vodi evidencija u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe. Stranka je tijekom 2011. dobila dobrovoljne priloge (donacije) uplaćene u novcu od 44 fizičke osobe u iznosu 165.722,00 kn, koji su pojedinačno iznosili od 100,00 kn do 30.000,00 kn te od 20 pravnih osoba u iznosu 105.166,00 kn, koji su pojedinačno iznosili od 300,00 kn do 18.000,00 kn. Iznosi primljenih pojedinačnih donacija fizičkih i pravnih osoba u skladu su s iznosima koji su propisani odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) su izdavane potvrde o primitku, osim za primljene dobrovoljne priloge (donacije) u ukupnom iznosu 44.158,00 kn (od 12 fizičkih osoba u iznosu 42.158,00 kn i jedne pravne osobe u iznosu 2.000,00 kn), za koje potvrde nisu izdane.

Na web-stranicama Stranke su objavljeni izvješće o primljenim donacijama za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2011., te financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe. Objavljeni podaci iz Izvješća o primljenim donacijama odgovaraju podacima iskazanim u poslovnim knjigama Stranke, dok podaci u financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe ne odgovaraju podacima iskazanim u poslovnim knjigama.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2011., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 928.665,00 kn, što je za 613.203,00 kn ili 194,4% više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 62.665,00 kn ili 7,2%.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	59.272,00	63.850,00	107,7
2.	Materijalni rashodi	242.283,00	853.046,00	352,1
2.1.	- Rashodi za promidžbu	25.528,00	518.416,00	2.030,8
2.2.	- Drugi materijalni rashodi	216.755,00	334.630,00	154,4
3.	Rashodi za amortizaciju	11.894,00	7.621,00	64,1
4.	Financijski rashodi	2.013,00	4.148,00	206,1
	Ukupno	315.462,00	928.665,00	294,4
	Višak prihoda	17.951,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	480.311,00	-

Vrijednosno značajnije povećanje rashoda u iznosu 492.888,00 kn se odnosi na rashode za promidžbu, a na njihovo povećanje su utjecale aktivnosti Stranke vezane uz izbore za zastupnike u Hrvatski sabor održane u prosincu 2011.

U okviru drugih materijalnih rashoda vrijednosno značajniji rashodi u iznosu 86.133,00 kn se odnose na rashode za uredski materijal (dio rashoda u iznosu 78.271,00 kn se odnosi na rashode za izbornu promidžbu, a dio na rashode za uredski materijal u iznosu 7.862,00 kn), zakupnine i najamnine u iznosu 59.767,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 55.854,00 kn, reprezentaciju u iznosu 49.222,00 kn, naknade troškova službenih putovanja osobama izvan radnog odnosa u iznosu 47.670,00 kn te druge materijalne rashode u iznosu 35.984,00 kn.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 63.850,00 kn, što je 6,9% ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na bruto plaću jedne zaposlenice u iznosu 54.480,00 kn i doprinose na plaću u iznosu 9.370,00 kn. Obračun plaća je obavljen na temelju ugovora o radu iz kolovoza 2010., kojim je utvrđena osnovna plaća u iznosu 3.500,00 kn neto. Ugovor o radu zaključen je na neodređeno vrijeme.

- Rashodi za promidžbu

Rashodi za promidžbu su ostvareni u iznosu 518.416,00 kn, što je 55,8% ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na nabavu zastava i ID iskaznica, usluge oglašavanja u dnevnim novinama, televizijskim i radio postajama, pružanje marketinških usluga u kampanji za parlamentarne izbore, usluge tiskanja letaka, džepnih kalendara i plakata, te usluge oglašavanja na web-stranicama. Osim toga, dio rashoda za izbornu promidžbu (78.271,00 kn) evidentiran je na računu rashoda za uredski materijal, te ukupni rashodi za promidžbu iznose 596.687,00 kn. Unutar rashoda za izbornu promidžbu evidentirani su i rashodi za redovno poslovanje Stranke. Analitička evidencija rashoda za izbornu promidžbu nije ustrojena.

Podaci iskazani u Izvještaju o financiranju izborne promidžbe koje je dostavljeno Državnom izbornom povjerenstvu i objavljeno na web-stranicama Stranke ne odgovaraju podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 334.630,00 kn, što je 36,0% ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za uredski materijal u iznosu 86.133,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 59.767,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 55.854,00 kn, reprezentaciju u iznosu 49.222,00 kn, naknade troškova službenih putovanja osobama izvan radnog odnosa u iznosu 47.670,00 kn te druge materijalne rashode u iznosu 35.984,00 kn.

- Manjak prihoda

Manjak prihoda je u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2011., iskazan u iznosu 480.311,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iskazan je u iznosu 17.951,00 kn. Manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju je iskazan u iznosu 480.311,00 kn, umjesto u iznosu 462.360,00 kn (manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu 480.311,00 kn nije umanjeno za preneseni višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu 17.951,00 kn).

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2011., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 493.266,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2011.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2011.	Stanje 31. prosinca 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	55.095,00	47.474,00	86,2
2.	Financijska imovina	1.912,00	445.792,00	-
2.1.	Novac u banci i blagajni	1.912,00	4.682,00	244,8
2.2.	Potraživanja za prihode	0,00	441.110,00	-
	Ukupno imovina	57.007,00	493.266,00	-
3.	Obveze	17.806,00	493.266,00	-
3.1.	Obveze za rashode	17.806,00	339.635,00	-
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	0,00	153.631,00	-
4.	Vlastiti izvori	39.201,00	0,00	-
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	57.007,00	493.266,00	-

Ukupna vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora koncem 2011., iskazana je u financijskim izvještajima u iznosu 493.266,00 kn (povećanje za 436.259,00 kn), a utvrđeno je da vrijednost imovine iznosi 52.155,00 kn i manja je za 4.852,00 kn u odnosu na stanje iskazano početkom 2011.

Vrijednost nefinancijske imovine se odnosi na uredsku opremu i namještaj. U odnosu na prethodnu godinu, vrijednost nefinancijske imovine manja je za 7.621,00 kn ili 13,8%, zbog obračuna ispravka vrijednosti.

Vrijednost financijske imovine iskazana je u iznosu 445.792,00 kn a odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu 4.682,00 kn te na potraživanja za prihode u iznosu 441.110,00 kn. Potraživanja za prihode u iznosu 441.110,00 kn nisu evidentirana u poslovnim knjigama, a iskazana su u financijskim izvještajima.

Vrijednosno značajnije obveze se odnose na obveze prema dobavljačima u zemlji u iznosu 334.804,00 kn i za obveze za zajmove u iznosu 153.631,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu veće su za 475.460,00 kn. Povećanje obveza, posljedica je preuzetih obveza prema dobavljačima zbog provođenja predizborne kampanje. Do sredine rujna 2012. podmirene su obveze u iznosu 231.981,00 kn ili 69,3%. Obveze za zajmove iznose 153.631,00 kn. Odnose na zajmove primljene od dvije fizičke osobe (čelnici stranke) u ukupnom iznosu 165.000,00 kn (jedna 115.000,00 kn i druga 50.000,00 kn). Tijekom 2011. otplaćen je dio duga u iznosu 11.369,00 kn (jednoj fizičkoj osobi).

Vlastiti izvori su iskazani u iznosu 0,00 kn i manji su za 39.201,00 kn u odnosu na početak godine (smanjenje se odnosi na iskazani višak prihoda ostvaren u prethodnom razdoblju 17.951,00 kn i stanje vlastitih izvora početkom 2011. u iznosu 21.250,00 kn). S obzirom da manjak prihoda koncem 2011. iznosi 480.311,00 kn, a smanjenje vlastitih izvora iznosi 39.201,00 kn, manjak vlastitih izvora trebalo je iskazati u iznosu -441.110,00 kn.

Uvidom u poslovne knjige i dokumentaciju Stranke utvrđeno je da je u financijskim izvještajima koncem 2011., vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora trebalo iskazati u iznosu 52.155,00 kn. Imovina u iznosu 52.155,00 kn se odnosi na nefinancijsku imovinu u iznosu 47.474,00 kn i financijsku imovinu u iznosu 4.681,00 kn. Obveze iznose 493.266,00 kn, a vlastiti izvori u negativnom iznosu 441.110,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2011.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje,
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda,
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke, te
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz prethodnog razdoblja i podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna, članarina i dobrovoljnih priloga (donacija). Također je obavljena provjera ulaznih računa, te računska točnost dokumentacije u vezi rashoda za zaposlene, promidžbu, intelektualne i osobne usluge, naknade za obavljanje aktivnosti osobama izvan radnog odnosa, reprezentaciju, usluge telefona, pošte i prijevoza, te druge rashode. Obavljeni su razgovori sa zakonskim predstavnikom, predsjednikom Glavnog stana, te osobama zaduženim za vođenje poslovnih knjiga i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima. Provjereno je jesu li podaci objavljeni na web-stranicama Stranke.

Nalaz za 2011.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, te imovina i obveze.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, računovodstveno poslovanje (godišnji program rada, poslovne knjige, blagajničko poslovanje, financijski izvještaji i popis imovine i obveza), prihode u dijelu koje se odnose na prihode iz proračuna jedinice lokalne (regionalne) samouprave, prihode od članarina i prihode od primljenih dobrovoljnih priloga (donacija), te poslovne prostore koje Stranka koristi.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih kontrola osigurava ekonomično i učinkovito ostvarivanje ciljeva poslovanja, poštivanje zakonske regulative, sprječavanje i otkrivanje pogrešaka, kvalitetu računovodstvenih podataka, pravodobno pružanje financijskih i rukovodnih informacija, te povećava odgovornost osoba uključenih u raspolaganje imovinom.

Prema odredbama Statuta Stranke, Nadzorni odbor nadzire poslovanje svih organizacija i tijela Stranke, te je za 2011. obavio kontrolu, sastavio izvješće, te utvrdio da godišnji financijski izvještaji točno i objektivno prikazuju financijsku situaciju Stranke, te da je suglasan s godišnjim financijskim izvještajima za 2011.

Revizijom je utvrđeno da Stranka nije uspostavila učinkoviti sustav unutarnjih kontrola. Slabosti sustava unutarnjih kontrola su uočene kod računovodstvenog poslovanja (vođenje poslovnih knjiga, evidentiranje poslovnih promjena u poslovne knjige, knjigovodstvenu dokumentaciju, blagajničko poslovanje i financijske izvještaje), prihoda u dijelu koji se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prihoda od članarina i dobrovoljnih priloga (donacija), te poslovnih prostora koje Stranka koristi.

Državni ured za reviziju nalaže uspostavu učinkovitog sustava unutarnjih kontrola.

- 1.2. *Stranka u očitovanju navodi da prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju te da je poduzela odgovarajuće mjere za uspostavu učinkovitog sustava unutarnjih kontrola.*

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08 i 7/09).

- Godišnji program rada

Godišnji program rada Stranke za 2011. je donesen u prosincu 2010. i ne sadrži financijske pokazatelje za financiranje predviđenih aktivnosti. Stranka ne prati izvršenje programa prema rashodima i izvorima financiranja.

Iz računa i druge dokumentacije nije vidljivo za koju aktivnost su izvršeni rashodi, jesu li rashodi izvršeni za redovne aktivnosti predviđene programom rada ili se odnose na predizborne aktivnosti Stranke, odnosno ne može se potvrditi jesu li sredstva korištenja isključivo za ostvarenje ciljeva predviđenih programom rada i godišnjim financijskim planom.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, kojom je propisano da politička stranka, odnosno nezavisni zastupnik, zastupnik nacionalnih manjina i nezavisni član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, mogu financijska sredstva koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom rada i godišnjim financijskim planom.

Državni ured za reviziju nalaže Programom rada uz opis glavnih aktivnosti planirati potrebna sredstva i izvore financiranja, radi učinkovitog upravljanja i kontrole financijskih sredstava.

- Poslovne knjige

Poslovne knjige se vode za Stranku u cjelini. Ustrojeni su dnevnik i glavna knjiga, a od pomoćnih knjiga vode knjigu dugotrajne nefinancijske imovine, knjigu financijske imovine i obveza, knjigu ulaznih računa, kunsku blagajnu, te analitičku evidenciju putnih naloga.

Računi dobavljača, temeljem kojih su u poslovnim knjigama evidentirane poslovne promjene nisu u pojedinim slučajevima kontrolirani i nisu ih potpisale odgovorna osoba ili osoba organizacijske jedinice u kojoj su nastali. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 9. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, kojima je propisano da zakonski predstavnik ili osoba koju on ovlasti potpisom na ispravi jamči da je isprava istinita i da realno prikazuje poslovnu promjenu odnosno transakciju, a knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Smatra se da je isprava za knjiženje uredna kad se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena.

Manjak prihoda nad rashodima koncem 2011., u poslovnim knjigama i u financijskim izvještajima, nije utvrđen na propisan način odnosno nije proveden prijeboj viška prihoda raspoloživog iz prethodne godine i manjka prihoda tekuće godine. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, poslovni rezultat, odnosno manjak prihoda je iskazan u iznosu 480.311,00 kn, a nije umanjen za preneseni višak prihoda iz prethodne godine u iznosu 17.951,00 kn.

Manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju stvarno iznosi 462.360,00 kn. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 63. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, kojom je propisano da se saldo na kraju godine utvrđuje prebijanjem računa viška i manjka.

Državni ured za reviziju nalaže vođenje svih propisanih pomoćnih knjiga, evidentiranje poslovnih promjena u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih i potpisanih knjigovodstvenih isprava.

Također se nalaže u poslovnim knjigama iskazivanje manjka prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Blagajničko poslovanje

Blagajničko poslovanje nije uredno vođeno. Pregledom blagajničke dokumentacije je utvrđeno da u razdoblju od početka rujna do konca prosinca 2011. za isplate novca iz blagajne nisu ispostavljane blagajničke isplatnice. Blagajnički izvještaji nisu sastavljani svakodnevno, odnosno u vrijeme nastanka poslovnih događaja, nego u različitim vremenskim razdobljima (za dva tjedna, mjesec dana ili dva mjeseca), iako je u tim razdobljima evidentiran veći broj poslovnih promjena. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 56. Općeg poreznog zakona (Narodne novine 147/08 i 18/11), kojim je propisano da se knjiženja i druga evidentiranja trebaju obavljati potpuno, točno, pravodobno i uredno. Primitke i izdatke blagajne (gotovinski promet) treba bilježiti slijedom njihova nastanka, svakodnevno. Evidencije o dnevnom gotovinskom prometu moraju se voditi na mjestu na kojem se ti primici ostvaruju i u svakom trenutku moraju biti dostupne poreznom tijelu u postupku poreznog nadzora.

Državni ured za reviziju nalaže kod isplate novčanih sredstava iz blagajne sastavljati blagajničke isplatnice, a blagajničke izvještaje u vrijeme nastanka poslovnih događaja, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona.

- Financijski izvještaji

Financijski izvještaji za 2011., koje čine Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje, su dostavljeni Državnom uredu za reviziju u zakonskom roku. Uz navedene financijske izvještaje, Stranka je dostavila financijski plan za 2011., godišnji program rada, te izvješće o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama) u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2011.

Podaci iskazani u financijskim izvještajima za 2011. (manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju, imovina i vlastiti izvori) ne daju istinit i vjerodostojan prikaz financijskog stanja Stranke. U bilanci koncem 2011. je iskazana vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora u iznosu 493.266,00 kn, što ne odgovara stanju evidentiranom u poslovnim knjigama (52.155,00 kn). Unutar financijske imovine su iskazana potraživanja za prihode u iznosu 441.110,00 kn, koja nisu evidentirana u poslovnim knjigama. Vlastiti izvori su iskazani u iznosu 0,00 kn i manji su za 39.201,00 kn u odnosu na početno stanje. Smanjenje se odnosi na iskazani višak prihoda ostvaren u prethodnom razdoblju u iznosu 17.951,00 kn i stanje vlastitih izvora početkom 2011. u iznosu 21.250,00 kn. S obzirom da manjak prihoda koncem 2011. iznosi 480.311,00 kn, a smanjenje vlastitih izvora iznosi 39.201,00 kn, manjak vlastitih izvora je trebalo iskazati u iznosu -441.110,00 kn. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 65. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, kojima je propisano da financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje financijskih izvještaja na način da pružaju objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 2.2. *Stranka u svom očitovanju navodi da je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju, te obrazlaže da će u godišnjem Programu rada uz opis glavnih aktivnosti navesti potrebna sredstva i izvore financiranja iz kojih će biti vidljivo za koje aktivnosti, odnosno ciljeve su izvršeni rashodi. Nadalje, obrazlaže da je u poslovnim knjigama ispravljen manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju, da su blagajnička izvješća ispisana na dnevnoj bazi, a uplatnice i isplatnice su priložene uz izvješća, te da je u financijskim izvještajima ispravljen manjak vlastitih izvora.*

3. Prihodi

- 3.1. Prihodi su ostvareni u iznosu 448.354,00 kn, što je za 114.941,00 kn ili 34,5% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na prihode iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 88.905,00 kn, prihode od članarina u iznosu 88.554,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 270.888,00 kn, te na druge prihode u iznosu 7,00 kn. Utvrđeni su propusti i nepravilnosti koji se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prihode od članarine, te prihode od dobrovoljnih priloga (donacija).

- Prihodi iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 88.905,00 kn, što je 19,8% ukupno ostvarenih prihoda.

Ostvareni su prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te na temelju pojedinačnih odluka o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su izabrani s nezavisnih lista.

Stranka u predstavničkim tijelima općina, gradova i županija ima 59 vijećnika. Odluke općina, gradova i županija o financiranju Stranke o iznosu raspoređenih sredstava za redovno financiranje Stranke iz proračuna nisu pribavljene, što otežava praćenje i kontrolu pravodobnosti naplate navedenih prihoda. Također, nisu ustrojene evidencije o potraživanjima od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Državni ured za reviziju predlaže pribavljati odluke jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke, ustrojiti odgovarajuće evidencije, te pratiti i kontrolirati naplatu navedenih prihoda.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 88.554,00 kn. Stranka je ustrojila analitičku evidenciju uplata članarina. Način vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina su propisani Pravilnikom o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe.

Odlukom Predsjednice stranke iz siječnja 2011., određene su visine i način naplate članarina i to za studente i umirovljenike članarina do 50,00 kn, odnosno prema mogućnostima, za članove središnjih tijela stranke (članovi Predsjedništva, Časni sud i Nadzorni odbor) od 1.000,00 kn do 5.000,00 kn, a za sve druge članove stranke (predsjednici podružnica, gradskih i općinskih vijeća, županijskih vijeća, županijskih skupština, zamjenici gradonačelnika, načelnika i vijećnici u gradskim, općinskim vijećima i skupštini grada Zagreba) od 50,00 kn do 1.000,00 kn. Članarine su uplaćivane na žiro račun Stranke.

Za članove koji ne plaćaju članarinu redovito i nisu je uplatili u tekućoj godini, te ne podmiruju druge financijske obveze, Statutom Stranke su utvrđene stegovne mjere (ne mogu biti kandidati za stranačke funkcije, članove predstavničkog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i zastupnika u Hrvatski sabor, a Predsjednica Stranke, Zamjenik Predsjednice, Predsjednik Glavnog stana, Nadzornog odbora, županijskog vijeća, gradskog vijeća i izvršnog odbora podružnice su dužni pokrenuti stegovni postupak).

Potraživanja od članova za nepodmirene članarine nisu iskazana, a u odnosu na broj članova utvrđenih evidencijom Stranke, prihodi od članarina su trebali biti značajniji u odnosu na ostvarene. Mjere za naplatu godišnjih članarina nisu poduzimane.

Stranka je uredno vodila evidencije o primljenim članarinama, ali nije izdavala potvrde o primitku članarine. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 10. stavka 5. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, prema kojima su političke stranke dužne izdavati potvrde o primitku članarine.

Državni ured za reviziju nalaže izdavanje potvrda u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe, te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe. Nadalje, nalaže utvrditi i evidentirati u poslovnim knjigama iznos potraživanja od članova Stranke za nepodmirene članarine te poduzeti odgovarajuće mjere za njihovu naplatu u skladu sa Statutom.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su ostvareni u iznosu 270.888,00 kn. Stranka je tijekom 2011. ostvarila dobrovoljne priloge (donacije) uplaćene u novcu od 44 fizičke osobe u iznosu 165.722,00 kn, koji su pojedinačno iznosili od 100,00 kn do 30.000,00 kn, te od 20 pravnih osoba u iznosu 105.166,00 kn, koji su pojedinačno iznosili od 300,00 kn do 18.000,00 kn.

Spomenuti prihodi su ostvareni na temelju odredbi članaka 10. i 11. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

Prema navedenim odredbama, dobrovoljni prilozi (donacije) su povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate političkoj stranci za politički rad, odnosno financiranje izborne promidžbe. Za svaki primljeni dobrovoljni prilog (donaciju) se izdaje potvrda, te vodi evidencija u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe.

Iznosi primljenih pojedinačnih dobrovoljnih priloga (donacija) fizičkih i pravnih osoba u skladu su s iznosima koji su propisani odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

Za primljene dobrovoljne priloge (donacija) su izdavane potvrde o primitku, osim za primljene dobrovoljne priloge (donacije) u ukupnom iznosu 44.158,00 kn (od 12 fizičkih osoba u iznosu 42.158,00 kn i jedne pravne osobe u iznosu 2.000,00 kn).

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 10. stavka 5. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, prema kojoj su političke stranke dužne voditi evidenciju te izdavati potvrde o primitku dobrovoljnih priloga (donacija). Prema odredbama članka 8. Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, potvrdu o primitku donacije je Stranka, dužna dostaviti donatoru najkasnije u roku od 15 dana od dana primitke donacije.

Državni ured za reviziju nalaže izdavanje potvrda o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama) u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe, te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe.

- 3.2. *Stranka u očitovanju navodi da prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju te obrazlaže da pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinica lokalne (regionalne) samouprave ostvaruje za vijećnike u pet jedinica, za što su pribavljene odluke i ustrojene evidencije. Također navodi, da su poduzete mjere za ispravljanje nedostataka vezano za izdavanje potvrda, te naplatu godišnjih članarina.*

4. Poslovni prostori koje Stranka koristi

- 4.1. U vrijeme obavljanja revizije (rujan 2012.), Stranka je od županijskih organizacijskih jedinica prikupila podatke o poslovnim prostorima koje koristi. Navedeni podaci nisu cjeloviti, jer pojedine županijske organizacije nisu dostavile podatke o poslovnim prostorima koje Stranka koristi na području njihove županije, a pojedine nisu dostavile podatke za neke organizacijske jedinice svoje županije. Prema prikupljenim podacima, manji broj organizacijskih jedinica ima zaključene ugovore o zakupu (od 2009. do 2012.), te podmiruje zakupnine na temelju ispostavljenih računa zakupodavaca (najvećim dijelom jedinice lokalne samouprave).

U poslovnim knjigama za 2011. su evidentirani rashodi za zakupnine i najamnine u iznosu 59.766,00 kn, koji se odnose na najam uredskih prostora u kojima se obavlja djelatnost organizacijskih jedinica u iznosu 43.131,00 kn, te najam prostora za organizaciju sastanaka tijela (središnjeg odbora, predsjedništva) Stranke i organizacijskih jedinica u iznosu 16.635,00 kn.

Iz prikupljenih podataka je također vidljivo da pojedine organizacijske jedinice koriste prostorije jedinica lokalne samouprave, pravne i fizičke osobe, za koje ne plaćaju zakupninu ili plaćaju samo režijske troškove i održavanje.

Korištenje poslovnog prostora bez naplate na temelju/ili bez zaključenog ugovora, vezano uz odredbe članka 10. stavaka 2. i 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, smatra se donacijom. Prema navedenim odredbama, dobrovoljnim priložima (donacijama) se smatraju povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate, političkoj stranci, nezavisnom zastupniku, zastupniku nacionalnih manjina, nezavisnom članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te nezavisnoj listi i kandidatu, za njihov politički rad, odnosno za financiranje izborne promidžbe.

Za donacije koje se daju u obliku proizvoda ili usluga (uključujući donacije u ostalim nenovčanim oblicima, kao što su primjerice pokretna ili nepokretna imovina, imovinska prava i sl.), fizičke i pravne osobe su dužne izdati račun na kojem će biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge te na kojem je naznačeno da glasi na političku stranku, odnosno nezavisnog zastupnika, zastupnika nacionalnih manjina ili nezavisnog člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno nezavisnu listu ili kandidata, i da ne podliježe naplati.

Odredbama članka 22. istog Zakona, između ostalog, se zabranjuje financiranje političkih stranaka od strane državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima udjele ili dionice te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, te neprofitnih udruga i organizacija.

Državni ured za reviziju predlaže sastavljanje cjelovite evidencije o poslovnim prostorima koje Stranka koristi, uz navođenje kriterija prema kojima se poslovni prostori koriste (ugovor o zakupu, bez naknade na temelju/ili bez zaključnih ugovora), te osnovnim elementima o prostoru kao što su: zakupodavac ili vlasnik prostora, adresa i površina poslovnog prostora, uvjeti korištenja, datum i rok na koji je ugovor o zakupu zaključen, iznos mjesečne zakupnine i drugo. Nadalje, s obzirom da korištenje poslovnih prostora bez naknade na temelju/ili bez zaključenih ugovora, predstavlja donaciju u obliku usluga ili se smatra donacijom iz zabranjenih izvora, Državni ured za reviziju nalaže postupiti u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- 4.2. *Stranka u očitovanju navodi da prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju te obrazlaže će sastaviti cjelovitu dokumentaciju o poslovnim prostorima koje koristi.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Stranke za 2011. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Učinkovit sustav unutarnjih kontrola nije uspostavljen. Slabosti sustava unutarnjih kontrola su uočene kod računovodstvenog poslovanja (godišnji program rada, poslovne knjige, blagajničko poslovanje i financijski izvještaji), prihode u dijelu koje se odnose na prihode iz proračuna jedinice lokalne (regionalne) samouprave, prihode od članarina i prihode od primljenih dobrovoljnih priloga (donacija), te evidenciju poslovnih prostora koje Stranka koristi. (točka 1. Nalaza)
 - Godišnji program rada Stranke za 2011. je donesen u prosincu 2010. i ne sadrži financijske pokazatelje za financiranje Stranke raspoređene prema predviđenim aktivnostima Stranke. Zbog navedenoga Stranka ne prati izvršenje Programa prema rashodima i izvorima financiranja. Iz računa i druge dokumentacije nije vidljivo za koju aktivnost su izvršeni rashodi, jesu li rashodi izvršeni za redovne aktivnosti predviđene programom rada ili se odnose na predizborne aktivnosti Stranke, odnosno ne može se potvrditi jesu li sredstva korištenja isključivo za ostvarenje ciljeva predviđenih programom rada i godišnjim financijskim planom.
Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Knjiga financijske imovine i obveza nije ustrojena. Analitičke evidencije putnih naloga i knjiga ulaznih računa, nisu ustrojene. Računi dobavljača, temeljem kojih su u poslovnim knjigama evidentirane poslovne promjene nisu u pojedinim slučajevima kontrolirani i nisu ih potpisale odgovorna osoba ili osoba organizacijske jedinice u kojoj su nastali.
Manjak prihoda nad rashodima koncem 2011. je evidentiran u poslovnim knjigama u iznosu 480.311,00 kn i nije umanjen za preneseni višak prihoda iz prethodne godine u iznosu 17.951,00 kn, te utvrđivanje poslovnog rezultata u poslovnim knjigama nije obavljeno u skladu sa zakonskim propisima.
Za isplate novčanih sredstava iz blagajne, obavljene od početka rujna do konca prosinca 2011., nisu sastavljene blagajničke uplatnice i isplatnice, zbog čega nema dokaza o primitku sredstava osoba kojima su sredstva isplaćena. Blagajnički izvještaji nisu sastavljani svakodnevno, slijedom nastanka poslovnih događaja, nego u različitim vremenskim razdobljima (za dva tjedna, mjesec dana, dva mjeseca), u kojima je evidentiran veći broj poslovnih promjena.

Financijski izvještaji za 2011., koje čine Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje, su dostavljeni Državnom uredu za reviziju u zakonskom roku. U Bilanci koncem 2011., vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora iskazana u iznosu 493.265,00 kn, te nije istovjetna stanju evidentiranom u poslovnim knjigama (52.155,00 kn). Unutar financijske imovine su iskazana potraživanja za prihode u iznosu 441.110,00 kn, koja nisu evidentirana u poslovnim knjigama (radi uravnoteženja bilance). Vlastiti izvori su iskazani u iznosu 0,00 kn i manji su za 39.201,00 kn u odnosu na početak godine. Smanjenje se odnosi na iskazani višak prihoda ostvaren u prethodnom razdoblju u iznosu 17.951,00 kn i stanje vlastitih izvora početkom 2011. u iznosu 21.250,00 kn. S obzirom da manjak prihoda koncem 2011. iznosi 480.311,00 kn, a smanjenje vlastitih izvora iznosi 39.201,00 kn, Stranka je trebala iskazati manjak vlastitih izvora u iznosu 441.111,00 kn. (točka 2. Nalaza)

- Ustrojena evidencija o broju vijećnika koje Stranka ima u predstavničkim tijelima općina, gradova i županija, te pripadajućim prihodima iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz prethodnih godina, nije ažurirana i dopunjena odlukama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke i visini naknada imenovanim vijećnicima, zastupnicima, članovima izvršne vlasti, komisija i odbora, kao i upravnih vijeća i nadzornih odbora, koje su dostavljene u 2011. Pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i uprave nisu dostavile navedene odluke, što otežava praćenje i kontrolu pravodobnosti, te točnost naplate navedenih prihoda. Prihodi od godišnjih članarina su ostvareni u iznosu 88.554,00 kn. O primitku članarina Stranka nije izdavala propisane potvrde. S danom 31. prosinca 2011. nisu sastavljene pojedinačne evidencije o primljenim članarinama u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2011., dok su mjesečne evidencije o primljenim članarinama po pojedinačnim uplatiteljima, koje su političke stranke dužne voditi dnevno za svaki mjesec kalendarske godine vođene. Potraživanja za članarine nisu iskazana, a u odnosu na broj članova utvrđenih evidencijom Stranke, prihodi od članarina su trebali biti značajniji u odnosu na ostvarene. Mjere za naplatu članarina nisu poduzimane. Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su ostvareni u iznosu 270.888,00 kn. Stranka je tijekom 2011. ostvarila dobrovoljne priloge (donacije) uplaćene u novcu od 44 fizičke osobe u iznosu 165.722,00 kn, koji su pojedinačno iznosili od 100,00 kn do 30.000,00 kn, te od 20 pravnih osoba u iznosu 105.166,00 kn, koji su pojedinačno iznosili od 300,00 kn do 18.000,00 kn. Za primljene dobrovoljne priloge (donacija) su izdavane potvrde o primitku, osim za primljene dobrovoljne priloge (donacije) u ukupnom iznosu 44.158,00 kn (od 12 fizičkih osoba u iznosu 42.158,00 kn i jedne pravne osobe u iznosu 2.000,00 kn. (točka 3. Nalaza)
- Prema podacima iz poslovnih knjiga i dostavljenoj dokumentaciji, Stranka ima zaključene ugovore o zakupu poslovnih prostora (od 2009. do 2012.), te podmiruje zakupnine na temelju računa zakupodavaca. Pojedine organizacijske jedinice koriste prostorije jedinica lokalne samouprave, pravnih i fizičkih osoba, za koje ne plaćaju zakupninu ili plaćaju samo režijske troškove i održavanje, što se odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe smatra donacijom u obliku usluga ili donacijom iz zabranjenih izvora. (točka 4. Nalaza)

4. Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u listopadu 2009., upisom u Registar političkih stranaka. Jedinствена je politička organizacija ustrojena na teritorijalnom načelu i sastoji se od Središnjice, općinskih, gradskih i županijskih organizacijskih jedinica, kojih je koncem 2011. bilo 103. Statutom iz listopada 2010. su uređeni i utvrđeni naziv, znak, sjedište i ciljevi Stranke, način informiranja javnosti, načela djelovanja, prava i obveza članova, ustrojstvo, tijela upravljanja (način njihova izbora i opoziva, imenovanja i smjenjivanja, trajanje mandata), sredstva za rad, te drugi uvjeti potrebni za članstvo i rad Stranke. Od listopada 2009., Predsjednica Stranke je Ruža Tomašić. Financijskim planom za 2011., koji je donesen u prosincu 2010., planirani su ukupni prihodi i rashodi u iznosu 866.000,00 kn. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2011., prihodi su iskazani u iznosu 448.354,00 kn, rashodi u iznosu 928.665,00 kn te manjak prihoda u iznosu 480.311,00 kn.

S obzirom da preneseni višak iz prethodne godine iznosi 17.951,00 kn, koncem 2011. manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 462.360,00 kn. Prihodi ostvareni u iznosu 448.354,00 kn se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 88.905,00 kn, prihode od članarina u iznosu 88.554,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 270.888,00 kn (od fizičkih osoba 165.722,00 kn i pravnih osoba 105.166,00 kn), te druge prihode u iznosu 7,00 kn. Stanje zaduženja koncem 2011. iznosi 153.631,00 kn. Ostvareni prihodi su korišteni za financiranje rashoda redovnog poslovanja, izborne promidžbe, te ostvarivanje ciljeva utvrđenih Statutom i programom Stranke.

Ostvareni rashodi se odnose na rashode za zaposlene u iznosu 63.850,00 kn, materijalne rashode u iznosu 853.046,00 kn, rashode za amortizaciju 7.621,00 kn, te financijske rashode u iznosu 4.148,00 kn. Prema odredbama članaka 26. i 39. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, na web-stranicama Stranke su objavljeni godišnji financijski izvještaji (Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca, te Bilješke uz financijske izvještaje), financijski izvještaji o financiranju izborne promidžbe, te godišnje izvješće o donacijama primljenima tijekom godine. Podaci iskazani u Izvještaju o financiranju izborne promidžbe, koje je dostavljeno Državnom izbornom povjerenstvu i objavljeno na web-stranicama Stranke, nisu istovjetni podacima u poslovnim knjigama.

Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, računovodstveno poslovanje (godišnji program rada, poslovne knjige, blagajničko poslovanje i financijski izvještaji), prihode u dijelu koje se odnose na prihode iz proračuna jedinice lokalne (regionalne) samouprave, prihode od članarina i prihode od primljenih dobrovoljnih priloga (donacija), te poslovne prostore koje Stranka koristi, dijelom su posljedica nedovoljno učinkovitog sustava unutarnjih kontrola i utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.